

Harmonia – klasa III OSM i PSM II st. oraz klasa II PSM II st. wokalistyka

Wiedza i umiejętności:

- Uczeń zna reguły rządzące układem czterogłosowym – skale głosów i dopuszczalne odległości pomiędzy nimi.
- Uczeń umie tworzyć i łączyć trójdźwięki triady w postaci zasadniczej i w przewrotach.
- Uczeń potrafi wykorzystać w praktyce dźwięki obce w celu figuracji poszczególnych głosów.
- Uczeń zna zasady występowania dominanty septymowej i chopinowskiej, potrafi je stosować w konstrukcjach harmonicznym.
- Uczeń potrafi odczytać zapis basu cyfrowanego.
- Uczeń potrafi zrealizować konstrukcję harmoniczną w oparciu o dany przebieg funkcyjny, sopran lub bas cyfrowany.
- Uczeń potrafi wykonać na fortepianie różne rodzaje kadencji.
- Uczeń umie dokonać analizy harmonicznym utworu, w którym występują zjawiska harmonicznym objęte materiałem I kursu harmonii.

Harmonia – klasa IV OSM i PSM II st. oraz klasa III PSM wokalistyka

Wiedza i umiejętności:

- Uczeń umie tworzyć i stosować akordy poboczne.
- Uczeń umie tworzyć i stosować akordy z septymą i z sekstą.
- Uczeń zna zasady występowania zbroczeń modulacyjnych, potrafi je zastosować w konstrukcji harmonicznego.
- Uczeń potrafi wykonać modulację diatoniczną (pisemnie i na fortepianie).
- Uczeń umie dokonać analizy harmonicznego utworu, w którym występują zjawiska harmonicznego objęte materiałem II kursu harmonii.

Harmonia – klasa V OSM i PSM II st. oraz klasa IV PSM II st. wokalistyka

Wiedza i umiejętności:

- Uczeń potrafi zrealizować modulację chromatyczną i enharmoniczną pisemnie i na instrumencie.
- Uczeń potrafi tworzyć konstrukcje harmoniczne zawierające omawiane na lekcjach zjawiska na podstawie sopranu, basu lub podanych funkcji;
- Uczeń potrafi tworzyć własne konstrukcje harmoniczne;
- Uczeń zna główne zjawiska harmoniki spoza systemu dur-moll w XX w.
- Uczeń potrafi dokonać analizy harmonicznej utworu.

Kryteria oceniania

Formy egzekwowania wiadomości:

- - realizacja ćwiczeń przy tablicy lub instrumencie,
- - pisemne wypracowanie klasowe,
- - zadanie domowe;

Celujący: bezbłędna realizacja przebiegu harmonicznego oraz posiadająca wysokie wartości artystyczne;

Bardzo dobry: bezbłędna realizacja przebiegu harmonicznego, posiadająca wartości artystyczne;

Dobry: poprawna realizacja przebiegi harmonicznego, drobne usterki merytoryczne;

Dostateczny: ogólnie poprawna realizacja przebiegu harmonicznego, błędy rzeczowe świadczące o niepełnym opanowaniu materiału;

Dopuszczający: błędy rzeczowe świadczące o dużych brakach w opanowaniu materiału, brak umiejętności samokontroli;

Niedostateczny: brak realizacji tematu lub realizacja w sposób świadczący o pełnej niewiedzy.

W ciągu jednego semestru uczeń może zgłosić na początku lekcji dwa razy nieprzygotowanie.

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny wystawionej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną. Aby podnieść ocenę o stopień muszą zostać spełnione następujące kryteria:

- jest zobligowany do opanowania materiału wyznaczonego przez nauczyciela z zakresu treści nauczania obowiązujących w danym roku szkolnym.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu HISTORIA MUZYKI

klasa III OSM i PSM II stopnia oraz I PSM II stopnia wokalistyka (I rok kursu)

- Uczeń potrafi dokonać ogólnej charakterystyki muzyki starożytnej Grecji i innych wybranych ośrodków świata antycznego; muzyki epoki średniowiecza, renesansu.
- Uczeń zna i umie chronologicznie uporządkować fakty, dzieła, szkoły kompozytorskie, okresy stylistyczne, techniki kompozytorskie oraz twórców reprezentatywnych dla omawianych epok.
- Uczeń potrafi rozpoznawać wybrane dzieła, style muzyczne i techniki kompozytorskie na podstawie zapisu nutowego, nagrania, źródeł ikonograficznych.
- Uczeń potrafi połączyć wiedzę z historii muzyki z ogólną wiedzą o kulturze omawianych epok i ośrodków.
- Uczeń potrafi rozpoznawać utwory należące do kanonu przykładów z literatury muzycznej.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu HISTORIA MUZYKI
klasa IV OSM i PSM II oraz II PSM II st. wokalistyka (II rok kursu)

- Uczeń potrafi dokonać ogólnej charakterystyki muzyki epoki baroku i klasycyzmu.
- Uczeń zna twórczość najwybitniejszych kompozytorów XVIII i początków XIX wieku (Bacha, Händla, Haydna, Mozarta i Beethovena) oraz potrafi określić jej znaczenie.
- Uczeń potrafi omówić rozwój najważniejszych form i gatunków typowych dla muzyki omawianego okresu.
- Uczeń potrafi połączyć wiedzę z historii muzyki z ogólną wiedzą o kulturze omawianych epok i ośrodków.
- Uczeń potrafi rozpoznawać utwory należące do kanonu przykładów z literatury muzycznej ustalonego w danym roku szkolnym.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu HISTORIA MUZYKI

klasa V OSM i PSM II stopnia oraz III PSM II stopnia wokalistyka (III rok kursu)

- Uczeń potrafi dokonać charakterystyki muzyki XIX wieku.
- Uczeń zna twórczość najwybitniejszych kompozytorów XIX wieku.
- Uczeń potrafi omówić przemiany głównych form i gatunków tworzonych w XIX wieku.
- Uczeń potrafi połączyć wiedzę z historii muzyki z ogólną wiedzą o kulturze.
- Uczeń potrafi rozpoznawać utwory XIX – wieczne, należące do kanonu przykładów z literatury muzycznej ustalonego w danym roku szkolnym.

Wymagania edukacyjne z przedmiotu HISTORIA MUZYKI

klasa VI OSM i PSM II stopnia oraz IV PSM II st. wokalistyka (IV rok kursu)

- Uczeń potrafi omówić główne style i techniki w muzyce XX wieku (impresjonizm, ekspresjonizm, neoklasycyzm, dodekafonia, serializm, muzyka elektroniczna i inne).
- Uczeń umie scharakteryzować język muzyczny najwybitniejszych kompozytorów XX wieku oraz zna ich twórczość.
- Uczeń potrafi omówić twórczość najwybitniejszych kompozytorów polskich działających XX wieku.
- Uczeń potrafi rozpoznawać utwory należące do kanonu przykładów z literatury muzycznej do egzaminu dyplomowego.

Kryteria oceniania:

Formy sprawdzania wiadomości:

- odpowiedź ustna,
- sprawdzian
- kartkówka
- quiz internetowy

Celujący: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny, bogate słownictwo, poprawność stylistyczna, udział w konkursach;

Bardzo dobry: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny, bogate słownictwo, poprawność stylistyczna i gramatyczna;

Dobry: poprawne zrozumienie tematu, drobne usterki merytoryczne i stylistyczne;

Dostateczny: powierzchowna realizacja tematu, niewielkie błędy rzeczowe, brak spójności tekstu, błędy stylistyczne;

Dopuszczający: temat nie w pełni wyczerpany, błędy rzeczowe i stylistyczne, wypowiedź chaotyczna, ubogie słownictwo;

Niedostateczny: całkowite niezrozumienie tematu lub brak odpowiedzi.

Przeliczenie oceny wyrażonej w procentach na ocenę tradycyjną (dotyczy quizów):

0 – 42 %	ndst
43 – 54 %	dop
55 – 73 %	dst
74 – 92 %	db
93 – 100 %	bdb

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE I PSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych
 - ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w tempie wolnym;
 - ✓ granych pojedynczo w skrajnych rejestrach po uprzednim sprowadzeniu głosem do rejestru środkowego;
 - ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między trzema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;
2. wszystkich trójdźwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:
 - ✓ D⁷ w postaci zasadniczej z rozwiązaniem na T;
 - ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;
3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 3 znaków:
 - ✓ w równym tempie;
 - ✓ od prymy do prymy;
 - ✓ rytmizowanych;
 - ✓ od c¹ lub cis¹;
 - ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jednogłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jednogłosowych tonalnych;
2. melodii jednogłosowych zapisanych na liniach dodanych dolnych lub górnych w wygodnej dla siebie skali;
3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym.

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych;
3. harmonicznich z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznich, metroritmicznych poprzez

uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE II PSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych

- ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w tempie wolnym;
- ✓ granych pojedynczo w skrajnych rejestrach po uprzednim sprowadzeniu głosem do rejestru środkowego;
- ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między trzema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;

2. wszystkich trójdźwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:

- ✓ D⁷ we wszystkich przewrotach z rozwiązaniem na ^(o)T;
- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 5 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od prymy do prymy;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno-, i dwugłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jedno- i dwugłosowych tonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym; melodii z transpozycją.

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych w kluczu wiolinowym i basowym;
3. harmonicznich z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych;
5. łatwego dwugłosu.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznnych, metrorhythmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE III PSM II st. / I OSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych

- ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w różnych rejestrach;
- ✓ granych po dwa w skrajnych rejestrach;
- ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między czterema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;

2. wszystkich trójdźwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:

- ✓ D⁷ we wszystkich przewrotach z rozwiązaniem na ^(o)T oraz D⁹ w postaci zasadniczej;
- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 6 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od prymy do prymy;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno- i dwugłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jedno-, i dwugłosowych tonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym; melodii z transpozycją.

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych w kluczu wiolinowym i basowym;
3. harmonicznym z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych;
5. łatwego dwugłosu polifonizującego.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznnych, metrorhythmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE IV PSM II st. / II OSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów:

- ✓ prostych i złożonych granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w różnych rejestrach;
- ✓ granych po dwa w skrajnych rejestrach;
- ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między czterema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;

2. wszystkich trójdzwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:

- ✓ D⁷ we wszystkich przewrotach z rozwiązaniem na ^(o)T oraz D⁹ w postaci zasadniczej;
- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 7 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od prymy do prymy;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno-, i dwugłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jedno- i dwugłosowych tonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w różnych kluczach; melodii z transpozycją;
4. melodii atonalnych

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych i z rozszerzoną tonalnością;
3. harmonicznymi z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych;

5. łatwego dwugłosu polifonizującego.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznch, metrorrytmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE V PSM II st. / III OSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów:

- ✓ prostych i złożonych granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w różnych rejestrach;
- ✓ granych po dwa, trzy, cztery w różnych rejestrach, harmonicznie w tempie szybkim
- ✓ rytmizowanych;

2. wszystkich postaci trójdźwięków, czterodźwięków, pięciodźwięków w układzie skupionym i rozległym:

- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 7 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od różnych stopni;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ dwóch gam równocześnie;
- ✓ skal pentatonicznych, cygańskich, góralskiej i całotonowej.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno-, dwu-, i trzygłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jednogłosowych atonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w różnych kluczach; melodii z transpozycją;
4. melodii dwugłosowych śpiewanych pionowo
5. melodii z równoczesnym graniem innych głosów struktury wielogłosowej

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jedno-, i dwugłosowych tonalnych i z rozszerzoną tonalnością;
3. harmonicznym z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jedno-, i dwugłosowych;
5. dwugłosu polifonizującego.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznnych, metrorhythmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE VI PSM II st. / IV OSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów:

- ✓ prostych i złożonych granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w różnych rejestrach;
- ✓ granych po dwa, trzy, cztery w różnych rejestrach, harmonicznie w tempie szybkim
- ✓ rytmizowanych;

2. wszystkich postaci trójdźwięków, czterodźwięków, pięciodźwięków w układzie skupionym i rozległym:

- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 7 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od różnych stopni;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ dwóch gam równocześnie;
- ✓ skal pentatonicznych, cygańskich, góralskiej i całotonowej.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno-, dwu-, i trzygłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jednogłosowych atonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w różnych kluczach; melodii z transpozycją;
4. melodii dwugłosowych śpiewanych pionowo
5. melodii z równoczesnym graniem innych głosów struktury wielogłosowej

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jedno-, i dwugłosowych tonalnych i z rozszerzoną tonalnością;
3. harmonicznym z określeniem funkcji i zapisem głosów;
4. rytmicznych jedno-, i dwugłosowych;
5. dwugłosu polifonizującego.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznch, metrorhythmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z PRZEDMIOTU KSZTAŁCENIE SŁUCHU

Ocenieniu podlegać będzie:

- ✓ stopień opanowania umiejętności określonych w programie nauczania;
- ✓ frekwencja i czynny udział w lekcjach;
- ✓ wyniki pracy domowej;
- ✓ rzeczywiste postępy nauczania w porównaniu z początkiem roku szkolnego lub z początkiem semestru;
- ✓ wrodzone predyspozycje słuchowe;
- ✓ spostrzegawczość, koncentracja uwagi, dyscyplina, myślenie przy wykonywaniu ćwiczeń.

Formy egzekwowania wiadomości:

- ✓ ćwiczenia słuchowo – głosowo (solfeż, śpiewanie lub określanie skal, gam, ćwiczeń rytmicznych, różnego rodzaju akordów);
- ✓ pisemna realizacja dyktand różnego typu;
- ✓ czytanie nut głosem;
- ✓ zadania domowe: samodzielne przygotowanie ćwiczeń z solfeża lub innych materiałów do kształcenia słuchu.

Oceny:

Celujący:

- ✓ bezbłędna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji, emisji, rytmu;
- ✓ bezbłędny zapis dyktand różnego typu
- ✓ bezbłędny zapis krótkich przebiegów harmoniczných
- ✓ określanie postaci akordów i pozycji;
- ✓ duża dyscyplina, wyobraźnia inwencja twórcza przy wykonywaniu ćwiczeń.

Bardzo dobry:

- ✓ bezbłędna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji i rytmu;
- ✓ bezbłędny zapis dyktand różnego typu z podaniem tonacji i pulsu metrycznego;
- ✓ bezbłędny zapis krótkich przebiegów harmoniczných – określanie postaci akordów;
- ✓ dokładność, precyzja, duża koncentracja w wykonywaniu ćwiczeń.

Dobry:

- ✓ poprawna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji i rytmu w ustalonym przez siebie tempie;
- ✓ poprawna realizacja dyktand z podaniem tonacji, metrum, pierwszych nut rozpoczynających dyktando;
- ✓ poprawny zapis krótkich przebiegów harmonicznycch – z drobnymi błędami w określeniu postaci akordów;
- ✓ zaangażowanie, dokładne wykonywanie ćwiczeń, jednakże wymagające drobnych korekt i częstej kontroli nauczyciela.

Dostateczny:

- ✓ ogólnie poprawna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne), błędy intonacyjne, rytmiczne, rzeczowe świadczące o niepełnym opanowaniu materiału;
- ✓ ogólnie poprawna realizacja dyktand z podaniem tonacji, metrum oraz pierwszych nut rozpoczynających każdy fragment podawanego dyktanda;
- ✓ ogólnie poprawny zapis krótkich przebiegów harmonicznycch zawierający błędy rzeczowe wynikające z nieznaności budowy akordów;
- ✓ brak pewności w wypowiedzaniu się, odpowiedzi wymagające częstej kontroli i uwag ze strony nauczyciela.

Dopuszczający:

- ✓ duża ilość błędów w realizacji ćwiczeń słuchowo – głosowych, zła intonacja, brak umiejętności samokontroli, spore trudności w realizacji ćwiczeń rytmicznych i problemy z poczuciem pulsu rytmicznego;
- ✓ duże trudności z zapisem dyktand, nawet z pomocą nauczyciela;
- ✓ kłopoty z zapisem krótkich przebiegów harmonicznycch i brak wiedzy dotyczącej budowy akordów;
- ✓ brak postępów w rozwoju słyszenia muzycznego.

Niedostateczny:

- ✓ brak realizacji ćwiczeń słuchowo – głosowych lub dyktand świadczący o pełnej nieznaności poszczególnych problemów określonych w programie nauczania lub z braku predyspozycji do kształcenia muzycznego.

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny wystawionej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną. Aby podnieść ocenę o stopień musza zostać spełnione następujące kryteria:

- ✓ **jest zobligowany do opanowania materiału wyznaczonego przez nauczyciela z zakresu treści nauczania obowiązujących w danym roku szkolnym.**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE VI OSM I st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych

- ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w tempie umiarkowanym, w różnych rejestrach;

2. wszystkich trójdźwięków, w układzie skupionym, w postaci zasadniczej, a dur i moll – w przewrotach;

- ✓ kolejnych akordów triady w przebiegu harmonicznym;
- ✓ D⁷ we wszystkich postaciach z rozwiązaniem

3. gam majorowych (bez odmian) i minorowych we wszystkich odmianach do 3 znaków przykluczowych:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od prymy do prymy;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od różnych stopni

II. Umiejętność rozpoznawania, uzupełniania, korygowania i zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jednogłosowych zawierających regularne grupy rytmiczne, synkopy, triole;

2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej;

3. grupowanie wartości rytmicznych

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jednogłosowych tonalnych do 3 znaków przykluczowych;

2. melodii jednogłosowych tonalnych z dźwiękami obcymi;

3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym;

4. melodii z akompaniamentem drugiej osoby

IV. Umiejętność zapisywania, uzupełniania i korygowania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;

2. jednogłosowych tonalnych;

3. harmonicznym z określeniem funkcji;

4. rytmicznych jednogłosowych;

5. jednogłosowych odbiegających od tonacji;

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki , harmoniki i rytmiki poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU
W KLASIE VII OSM II st.**

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych
 - ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w tempie wolnym;
 - ✓ granych pojedynczo w skrajnych rejestrach po uprzednim sprowadzeniu głosem do rejestru środkowego;
 - ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między trzema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;
2. wszystkich trójdźwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:
 - ✓ D⁷ w postaci zasadniczej z rozwiązaniem na T;
 - ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;
3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 3 znaków:
 - ✓ w równym tempie;
 - ✓ od prymy do prymy;
 - ✓ rytmizowanych;
 - ✓ od c¹ lub cis¹;
 - ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jednogłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jednogłosowych tonalnych;
2. melodii jednogłosowych zapisanych na liniach dodanych dolnych lub górnych w wygodnej dla siebie skali;
3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym.

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych;
3. harmonicznich z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznich, metroritmicznych poprzez

uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU W KLASIE VIII OSM I st.

I. Umiejętność rozpoznawania, intonowania, nazywania i zapisywania:

1. interwałów prostych

- ✓ granych pojedynczo, melodycznie i harmonicznie w tempie wolnym;
- ✓ granych pojedynczo w skrajnych rejestrach po uprzednim sprowadzeniu głosem do rejestru środkowego;
- ✓ dwóch interwałów melodycznych występujących między trzema dźwiękami (w rejestrze środkowym) w obrębie jednej oktawy;

2. wszystkich trójdźwięków w układzie skupionym, durowy i molowy w przewrotach:

- ✓ D⁷ we wszystkich przewrotach z rozwiązaniem na ^(o)T;
- ✓ kolejnych akordów i ich funkcji w przebiegu harmonicznym;

3. gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach do 5 znaków:

- ✓ w równym tempie;
- ✓ od prymy do prymy;
- ✓ rytmizowanych;
- ✓ od c¹ lub cis¹;
- ✓ pionowe śpiewanie dwugłosu stanowiącego równoległy przebieg tej samej gamy – w przeciwnych kierunkach.

II. Umiejętność zapisywania struktur rytmicznych:

1. realizacja ćwiczeń jedno-, i dwugłosowych zawierających różne grupy rytmiczne;
2. analiza rytmów prezentowanych fragmentów z literatury muzycznej.

III. Umiejętność czytania nut (w tym a vista):

1. melodii jedno- i dwugłosowych tonalnych;
2. melodii dwugłosowych z równoczesnym graniem lub stukaniem rytmu drugiego głosu;
3. melodii w kluczu wiolinowym i basowym; melodii z transpozycją.

IV. Umiejętność zapisywania dyktand:

1. jednogłosowych pamięciowych;
2. jednogłosowych tonalnych w kluczu wiolinowym i basowym;
3. harmonicznich z określeniem funkcji;
4. rytmicznych jednogłosowych;
5. łatwego dwugłosu.

V. Umiejętność zapamiętywania charakterystycznych cech melodyki i harmoniki, a także złożonych struktur melodycznych, harmonicznnych, metrorhythmicznych poprzez uaktywnianie pamięci słuchowej, wzrokowej i manualnej ucznia, tworząc podstawy do wszechstronnej percepcji dzieła muzycznego.

KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z PRZEDMIOTU KSZTAŁCENIE SŁUCHU

Ocenieniu podlegać będzie:

- ✓ stopień opanowania umiejętności określonych w programie nauczania;
- ✓ frekwencja i czynny udział w lekcjach;
- ✓ wyniki pracy domowej;
- ✓ rzeczywiste postępy nauczania w porównaniu z początkiem roku szkolnego lub z początkiem semestru;
- ✓ wrodzone predyspozycje słuchowe;
- ✓ spostrzegawczość, koncentracja uwagi, dyscyplina, myślenie przy wykonywaniu ćwiczeń.

Formy egzekwowania wiadomości:

- ✓ ćwiczenia słuchowo – głosowo (solfeż, śpiewanie lub określanie skal, gam, ćwiczeń rytmicznych, różnego rodzaju akordów);
- ✓ pisemna realizacja dyktand różnego typu;
- ✓ czytanie nut głosem;
- ✓ zadania domowe: samodzielne przygotowanie ćwiczeń z solfeża lub innych materiałów do kształcenia słuchu.

Oceny:

Celujący:

- ✓ bezbłędna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji, emisji, rytmu;
- ✓ bezbłędny zapis dyktand różnego typu
- ✓ bezbłędny zapis krótkich przebiegów harmoniczných
- ✓ określanie postaci akordów i pozycji;
- ✓ duża dyscyplina, wyobraźnia inwencja twórcza przy wykonywaniu ćwiczeń.

Bardzo dobry:

- ✓ bezbłędna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji i rytmu;
- ✓ bezbłędny zapis dyktand różnego typu z podaniem tonacji i pulsu metrycznego;
- ✓ bezbłędny zapis krótkich przebiegów harmoniczných – określanie postaci akordów;
- ✓ dokładność, precyzja, duża koncentracja w wykonywaniu ćwiczeń.

Dobry:

- ✓ poprawna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne) pod względem intonacji i rytmu w ustalonym przez siebie tempie;

- ✓ poprawna realizacja dyktand z podaniem tonacji, metrum, pierwszych nut rozpoczynających dyktando;
- ✓ poprawny zapis krótkich przebiegów harmoniczných – z drobnymi błędami w określeniu postaci akordów;
- ✓ zaangażowanie, dokładne wykonywanie ćwiczeń, jednakże wymagające drobnych korekt i częstej kontroli nauczyciela.

Dostateczny:

- ✓ ogólnie poprawna realizacja ćwiczeń słuchowo – głosowych (interwały, trójdźwięki, gamy, czytanie a vista, ćwiczenia rytmiczne), błędy intonacyjne, rytmiczne, rzeczowe świadczące o niepełnym opanowaniu materiału;
- ✓ ogólnie poprawna realizacja dyktand z podaniem tonacji, metrum oraz pierwszych nut rozpoczynających każdy fragment podawanego dyktanda;
- ✓ ogólnie poprawny zapis krótkich przebiegów harmoniczných zawierający błędy rzeczowe wynikające z nieznamomości budowy akordów;
- ✓ brak pewności w wypowiedzaniu się, odpowiedzi wymagające częstej kontroli i uwag ze strony nauczyciela.

Dopuszczający:

- ✓ duża ilość błędów w realizacji ćwiczeń słuchowo – głosowych, zła intonacja, brak umiejętności samokontroli, spore trudności w realizacji ćwiczeń rytmicznych i problemy z poczuciem pulsu rytmicznego;
- ✓ duże trudności z zapisem dyktand, nawet z pomocą nauczyciela;
- ✓ kłopoty z zapisem krótkich przebiegów harmoniczných i brak wiedzy dotyczącej budowy akordów;
- ✓ brak postępów w rozwoju słyszenia muzycznego.

Niedostateczny:

- ✓ brak realizacji ćwiczeń słuchowo – głosowych lub dyktand świadczący o pełnej nieznamomości poszczególnych problemów określonych w programie nauczania lub z braku predyspozycji do kształcenia muzycznego.

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny wystawionej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną. Aby podnieść ocenę o stopień muszą zostać spełnione następujące kryteria:

- ✓ **jest zobligowany do opanowania materiału wyznaczonego przez nauczyciela z zakresu treści nauczania obowiązujących w danym roku szkolnym.**

Wymagania edukacyjne dla uczniów z przedmiotu literatura muzyczna z zakresu materiału

I roku nauczania:

- Uczeń umie określić elementy muzyki, fakturę, środki wykonawcze, sposoby kształtowania dzieła muzycznego zastosowane w danym utworze;
- Uczeń rozpoznaje brzmienie konkretnych instrumentów muzycznych, zna ich przynależność do poszczególnych grup;
- Uczeń zna i rozpoznaje rodzaje głosów ludzkich;
- Uczeń zna rodzaje zespołów muzycznych i ich zastosowanie w praktyce wykonawczej;
- Uczeń zna cechy podstawowych form muzycznych: formy jedno, dwu i trzyczęściowej, rondo, wariacji, fugi, formy sonatowej, potrafi je rozpoznać na podstawie nagrania lub zapisu nutowego.
- Uczeń potrafi posługiwać się partyturą, zna określenia stosowane w partyturze;
- Uczeń posiada ogólne wiadomości dotyczące polskiej muzyki ludowej (regiony, obrzędy, instrumentarium), tańców narodowych, zna pojęcie stylizacji, potrafi podać jej przykłady.

Wymagania edukacyjne dla uczniów z przedmiotu literatura muzyczna z zakresu materiału

II roku nauczania:

- Uczeń potrafi zastosować wiedzę i umiejętności zdobyte po I roku nauczania przedmiotu;
- Uczeń zna cechy gatunków i form muzyki instrumentalnej i wokalnno – instrumentalnej, potrafi je określić na podstawie zapisu nutowego lub nagrania.
- Uczeń posiada znajomość chronologii dziejów muzyki;
- Uczeń posiada ogólne wiadomości dotyczące muzyki kolejnych epok, potrafi wskazać czołowych przedstawicieli oraz wymienić gatunki i formy muzyczne typowe dla poszczególnych epok;

Formy i kryteria sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

Ocenianiu podlegają:

- odpowiedź ustna,
- pisemne zadanie klasowe,
- zadania domowe,
- aktywność na zajęciach.

Celujący: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny – bogate słownictwo, poprawność stylistyczna, uczestniczenie w konkursach;

Bardzo dobry: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny, bogate słownictwo, poprawność stylistyczna i gramatyczna;

Dobry: poprawne zrozumienie tematu, drobne usterki merytoryczne i stylistyczne;

Dostateczny: powierzchowna realizacja tematu, niewielkie błędy rzeczowe, brak spójności tekstu, błędy stylistyczne;

Dopuszczający: temat nie w pełni wyczerpany, błędy rzeczowe i stylistyczne, wypowiedź chaotyczna, ubogie słownictwo;

Niedostateczny: całkowite niezrozumienie tematu lub brak odpowiedzi.

W ciągu jednego semestru uczeń może zgłosić na początku lekcji dwa razy nieprzygotowanie.

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny wystawionej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną. Aby podnieść ocenę o stopień muszą zostać spełnione następujące kryteria:

- jest zobligowany do opanowania materiału wyznaczonego przez nauczyciela z zakresu treści nauczania obowiązujących w danym roku szkolnym.

NAUKA O MUZYCE

klasa 7 i 8 OSM I stopnia oraz I i II PSM II stopnia

Osiągnięcia ucznia po dwóch latach nauczania przedmiotu Nauka o muzyce:

- na podstawie przykładu słuchowego i materiałów wizualnych umie określić elementy muzyki, fakturę, środki wykonawcze, sposoby kształtowania dzieła muzycznego zastosowane w danym utworze;
- rozpoznaje brzmienie konkretnych instrumentów muzycznych, zna ich przynależność do poszczególnych grup;
- zna i rozpoznaje rodzaje głosów ludzkich;
- zna rodzaje zespołów muzycznych i ich zastosowanie w praktyce wykonawczej;
- zna cechy podstawowych form i gatunków muzyki instrumentalnej, wokalne i wokально-instrumentalnej;
- potrafi posługiwać się partyturą klasyczną i graficzną, zna określenia stosowane w partyturze;
- posiada ogólne wiadomości dotyczące muzyki etnicznej i rozrywkowej, zna pojęcie stylizacji, potrafi podać jej przykłady;
- rozpoznaje wybitnych wykonawców muzyki klasycznej: instrumentalistów, wokalistów i dyrygentów, przyporządkowując nazwisko do specjalizacji;
- interpretuje rolę muzyki w połączeniu z obrazem na wybranych przykładach filmowych, porządkuje chronologicznie wybrane dzieła muzyki filmowej;
- wyszukuje w mediach aktualności z życia muzycznego;
- wymienia najważniejsze muzyczne instytucje kultury w Polsce, wskazuje najważniejsze polskie konkursy muzyczne oraz festiwale;
- stosuje przepisy prawa związane z rozpowszechnianiem utworów.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocenie podlega:

- systematyczna praca, staranne prowadzenie zeszytu
- umiejętność charakteryzowania słuchanych utworów
- znajomość literatury muzycznej
- sprawdziany klasowe
- aktywność na lekcji
- praca domowa
- projekt

Prace oddawane po ustalonym terminie (za wyjątkiem sytuacji usprawiedliwionych – zdrowie, wypadki losowe – i wyjaśnionych u nauczyciela) będą oceniane stopień niżej.

Termin poprawy oceny ze sprawdzianu – dwa tygodnie.

Celujący: pełne opanowanie omawianego materiału, aktywny i kreatywny udział w lekcji, znajomość literatury muzycznej, poprawność stylistyczna i gramatyczna wypowiedzi, sukcesy

na konkursach związanych z przedmiotem nauczania, realizacja zadań dodatkowych, udział w koncertach w filharmonii.

Bardzo dobry: pełne opanowanie omawianego materiału, aktywny udział w lekcji, systematyczna praca, kojarzenie wiadomości, znajomość literatury muzycznej.

Dobry: dobra znajomość większości omawianych zagadnień, aktywny udział w lekcji, znajomość literatury muzycznej, realizowanie zadań z niewielkimi błędami, poprawność stylistyczna i gramatyczna wypowiedzi.

Dostateczny: powierzchowna znajomość omawianych zagadnień, realizowanie zadań z pomocą nauczyciela, mała znajomość literatury muzycznej, wypowiedź niestaranna pod względem stylistycznym.

Dopuszczający: niewielka znajomość omawianych zagadnień, realizowanie łatwych zadań z pomocą nauczyciela, ubogie słownictwo, małe zainteresowanie literaturą muzyczną.

Niedostateczny: nieoppanowanie wymaganych wiadomości, brak zainteresowania omawianą literaturą muzyczną, brak odpowiedzi.

Aktywność na lekcji: „+”; **nieuwaga, brak odpowiedzi na bieżące pytania: „-”**

+++++ ocena: bardzo dobry; - - - ocena niedostateczny

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny proponowanej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną, jeżeli są spełnione kryteria:

- uczeń opanował materiał nauczania w zakresie treści programowych realizowanych w trakcie całego semestru lub roku szkolnego w stopniu wyrażonym w procentach określonych w Statucie Szkoły,

Orkiestra **klasa 4, 5, 6, 7, 8 OSM I stopnia**

wymagania edukacyjne wobec uczniów z przedmiotu orkiestra:

- Pogłębienie umiejętności wykonawczych poprzez zbiorowe muzykowanie oraz pokonywanie problemów wykonawczych, które występują w grze solowej
- Umiejętność współpracy z innymi muzykami orkiestry
- Umiejętność kontrolowania poprawnej intonacji
- Umiejętność zdyscyplinowania rytmicznego i artykulacyjnego
- Umiejętna reakcja na gesty dyrygenta i realizacja zmian agogicznych i dynamicznych
- Opanowanie poprawnej techniki smyczkowania
- Znajomość literatury orkiestrowej zróżnicowanej stylistycznie, umiejętność określenia gatunków i epok poznanych dzieł

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący: doskonale opanowanie tekstu muzycznego, nienaganna dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja na koncertach, z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), wysoki poziom kultury scenicznej oraz bezbłędna realizacja zaleceń dyrygenta, szeroka wiedza teoretyczna związana z pracą w orkiestrze, duża – szkolna i pozaszkolna - aktywność artystyczna związana z grą zespołową;

Bardzo dobry: bardzo dobre opanowanie tekstu muzycznego, wysoka dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja na koncertach, z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), dbałość o kulturę sceniczną i poprawna realizacja zaleceń dyrygenta, teoretyczna świadomość zagadnień z pracą w orkiestrze, szkolna i pozaszkolna aktywność artystyczna;

Dobry: dobre opanowanie tekstu muzycznego zawierające nieliczne błędy, poprawna dyscyplina pracy oraz chęci jej udoskonalania, systematyczność, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja na koncertach, z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), poprawna kultura sceniczna, realizacja dużej części zaleceń dyrygenta, wystarczająca aktywność artystyczna;

Dostateczny: poprawne opanowanie tekstu muzycznego pozbawione poważnych błędów, poprawna dyscyplina pracy, uczestnictwo w większości prób i koncertów, poprawna kultura sceniczna, realizacja najważniejszych zaleceń dyrygenta;

Dopuszczający: niepoprawne opanowanie tekstu muzycznego wpływające na obniżenie poziomu artystycznego całej orkiestry, niepoprawna dyscyplina pracy i niesystematyczność, duża absencja na próbach i koncertach, brak kultury scenicznej, słabe zaangażowanie;

Niedostateczny: nieopaniecie tekstu muzycznego, brak dyscypliny pracy, duża absencja na próbach i koncertach, brak zaangażowania, naganne zachowanie, brak realizacji zaleceń dyrygenta;

WIEDZA O MUZYCE

Wiedza i umiejętności z zakresu materiału I roku nauczania:

- rozpoznaje i określa podstawowe cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych i obcego pochodzenia,
- potrafi wymienić nazwy instrumentów ludowych,
- uczeń zna i rozpoznaje głosy ludzkie,
- rozpoznaje barwę poszczególnych instrumentów muzycznych,
- rozpoznaje poszczególne typy zespołów muzycznych,
- zna pojęcie partytury, nazwy polskie, włoskie i skróty nazw instrumentów muzycznych,
- uczeń zna i umie określić w utworach muzycznych elementy dzieła muzycznego i zastosowane w nich środki wyrazu.

KRYTERIA OCENIANIA:

Formy sprawdzania i egzekwowania wiadomości na audycjach muzycznych to:

- sprawdziany ustne i pisemne obejmujące wiedzę teoretyczną oraz przykłady z literatury muzycznej,
- zadania domowe dotyczące tematów aktualnie omawianych na zajęciach.

Kryteria oceniania:

Celujący – pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, wypowiedź spójna, bogate słownictwo, bezbłędne rozpoznawanie utworów w testach słuchowych, udział w konkursach, częste uczestnictwo w koncertach, realizacja zadań domowych w stopniu celującym

Bardzo dobry – pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, umiejętne wyciąganie wniosków, kojarzenie wiadomości, aktywny udział w zajęciach, systematyczna praca, bardzo dobra znajomość literatury muzycznej

Dobry – poprawne zrozumienie tematu, wypowiedzi rozwinięte z podpowiedziami nauczyciela, aktywność na lekcji, dobra znajomość literatury muzycznej poznanej na zajęciach

Dostateczny – powierzchowna realizacja tematu, niewielkie błędy rzeczowe, mała aktywność na lekcji, znajomość literatury muzycznej w stopniu dostatecznym

Dopuszczający – opanowanie materiału programowego w stopniu zadowalającym, brak swobody w wypowiedziach, ubogie słownictwo, słaba aktywność, mała znajomość literatury muzycznej

Niedostateczny – całkowite niezrozumienie tematu lub brak odpowiedzi W ciągu jednego semestru uczeń może wykorzystać dwa „nieprzygotowania” (np.)

Wymagania edukacyjne z Zasad muzyki z elementami edycji nut dla klas 7, 8 OSM I st. oraz I i II PSM II st.

Wymagania edukacyjne z zasad muzyki z elementami edycji nut w I roku nauki:

Uczeń:

- 1) definiuje podstawowe cechy dźwięku;
- 2) zna i stosuje zasady pisowni muzycznej (pięciolinia, nazwy oktav, sposoby zapisywania nut i pauz, klucze: wiolinowy i basowy);
- 3) rozróżnia określenia: skala, gama, tonacja;
- 4) zna budowę interwałów prostych;
- 5) zna budowę gamy durowej (naturalnej) i gamy molowej (we wszystkich odmianach) do 4 znaków przykluczowych;
- 6) zna budowę trójdźwięków (durowy i molowy we wszystkich postaciach, zwiększony i zmniejszony);
- 7) definiuje podstawowe pojęcia metroritmiczne;
- 8) zna podział wartości rytmicznych;
- 9) zna zasady grupowania wartości rytmicznych w taktach prostych różnego rodzaju taktach.

Wymagania edukacyjne z zasad muzyki z elementami edycji nut w II roku nauki:

Uczeń:

- 1) obsługuje edytor nutowy Musecore - zapisuje za pomocą edytora nutowego jeden głos i dwugłos (z wykorzystaniem agogiki, dynamiki i metroritmiki);
- 2) zna budowę interwałów złożonych;
- 3) określa interwały charakterystyczne z rozwiązaniami (major naturalny, minor naturalny i harmoniczny);
- 4) zna budowę gamy durowej (naturalnej) i gamy molowej (we wszystkich odmianach) do 7 znaków przykluczowych;
- 5) zna budowę dominanty septymowej (we wszystkich postaciach) z rozwiązaniem;
- 6) zna klucz altowy i tenorowy - transponuje melodię (do innego klucza, tonacji i oktav);

- 7) zna budowę pentatoniki bezpółtonowej oraz skal: modalnych, całotonowej, chromatycznej regularnej i góralskiej, cygańskich i dwunastodźwiękowej;
- 8) zna zasady grupowania wartości rytmicznych w różnego rodzaju taktach;
- 9) definiuje podstawowe elementy dzieła muzycznego (melodyka, rytmika, harmonika, agogika, dynamika, artykulacja, kolorystyka).

Kryteria oceniania:

Ocenić będąc:

- stopień opanowania umiejętności określonych w programie nauczania
- frekwencja i czynny udział w lekcjach
- wyniki pracy domowej

Celujący: pełne zrozumienie tematu, bezbłędna realizacja ćwiczeń oraz udział we wszelkiego rodzaju konkursach szkolnych

Bardzo dobry: pełne zrozumienie tematu, bezbłędna realizacja ćwiczeń przewidzianych programem nauczania. W odniesieniu do realizacji założeń programowych w/w stopień otrzymuje uczeń, który opanował 93 - 100 % materiału nauczania.

Dobry: poprawne zrozumienie tematu, drobne usterki w realizacji ćwiczeń. W odniesieniu do realizacji założeń programowych w/w stopień otrzymuje uczeń, który opanował 74 - 92 % materiału nauczania.

Dostateczny: powierzchowna realizacja tematu, błędy rzeczowe świadczące o niepełnym opanowaniu materiału, które mogą spowodować trudności w toku dalszego kształcenia. W odniesieniu do realizacji założeń programowych w/w stopień otrzymuje uczeń, który opanował 55 - 73 % materiału nauczania.

Dopuszczający: błędy rzeczowe świadczące o dużych brakach w opanowaniu materiału oraz brak umiejętności samokontroli. Niespełnienie wymagań edukacyjnych może spowodować utrudnienie, a nawet uniemożliwienie dalszego kształcenia. W odniesieniu do realizacji założeń programowych w/w stopień otrzymuje uczeń, który opanował 43 - 54 % materiału nauczania.

Niedostateczny: brak realizacji tematu lub realizacja świadcząca o pełnej niewiedzy jak również brak odpowiedzi, Niespełnienie wymagań edukacyjnych uniemożliwia kontynuację dalszego kształcenia. W odniesieniu do realizacji założeń programowych w/w stopień otrzymuje uczeń, który opanował poniżej 43 % materiału nauczania.

Formy egzekwowania wiadomości:

- odpowiedź ustna
- realizacja ćwiczeń przy tablicy
- pisemne wypracowanie klasowe
- zadania domowe

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z AUDYCJI MUZYCZNYCH DLA UCZNIÓW KLAS IV – VI OSM I st.

Opis wymagań edukacyjnych po klasie IV OSM I st.

- uczeń zna i rozpoznaje głosy ludzkie,
- rozpoznaje barwę poszczególnych instrumentów muzycznych, stosuje podstawowe pojęcia z zakresu budowy instrumentów muzycznych,
- rozpoznaje poszczególne typy zespołów muzycznych,
- zna pojęcie partytury, nazwy polskie, włoskie i skróty nazw instrumentów muzycznych,
- rozpoznaje i określa podstawowe cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych ,
- potrafi wymienić nazwy instrumentów ludowych.

Opis wymagań edukacyjnych po klasie V OSM I st.

- uczeń zna i umie określić w utworach muzycznych elementy dzieła muzycznego i zastosowane w nich środki wyrazu,
- potrafi określić podstawowe cechy budowy utworów,
- rozpoznaje fakturę i formę utworów muzycznych.

Opis wymagań edukacyjnych po klasie VI OSM I st.

- uczeń zna chronologię dziejów muzyki, umie w stopniu podstawowym scharakteryzować poszczególne epoki historyczne,
- potrafi określić styl danego utworu na podstawie jego cech charakterystycznych,
- posiada podstawową wiedzę na temat życia i twórczości czołowych kompozytorów polskich i obcych, a w szczególności J.S. Bacha, W.A. Mozarta, F. Chopina, K. Szymanowskiego, W. Lutosławskiego,
- określa cechy charakterystyczne podstawowych gatunków muzyki wokalne, wokально-instrumentalnej oraz instrumentalnej
- potrafi korzystać ze wskazanych tradycyjnych i multimedialnych zbiorów literatury muzycznej, oprogramowania komputerowego wspomagającego naukę i rozwój kompetencji muzycznych

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia oraz kryteria oceniania

Formy sprawdzania i egzekwowania wiadomości na audycjach muzycznych to:

- sprawdziany ustne i pisemne obejmujące wiedzę teoretyczną oraz przykłady z literatury muzycznej,
- zadania domowe dotyczące tematów aktualnie omawianych na zajęciach.

Kryteria oceniania:

Celujący – pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, wypowiedź spójna, zawierająca treści ponadprogramowe, bogate słownictwo, bezbłędne rozpoznawanie utworów w testach słuchowych, udział w konkursach, częste uczestnictwo w koncertach, realizacja zadań domowych w stopniu celującym

Bardzo dobry – pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, umiejętne wyciąganie wniosków, kojarzenie wiadomości, aktywny udział w zajęciach, systematyczna praca, bardzo dobra znajomość literatury muzycznej

Dobry – poprawne zrozumienie tematu, wypowiedzi rozwinięte z podpowiedziami nauczyciela, aktywność na lekcji, dobra znajomość literatury muzycznej poznanej na zajęciach

Dostateczny – powierzchowna realizacja tematu, niewielkie błędy rzeczowe, mała aktywność na lekcji, znajomość literatury muzycznej w stopniu dostatecznym

Dopuszczający – opanowanie materiału programowego w stopniu zadowalającym, brak swobody w wypowiedziach, ubogie słownictwo, słaba aktywność, mała znajomość literatury muzycznej

Niedostateczny – całkowite niezrozumienie tematu lub brak odpowiedzi

**Chór „Cantores Resovienses”
ZSM nr 1 w Rzeszowie**

Wymagania edukacyjne z przedmiotu chór:

- Opanowanie poprawnej emisji głosu
- Pogłębienie umiejętności wykonawczych poprzez zbiorowe muzykowanie
- Umiejętność współpracy z innymi muzykami chóru
- Umiejętność kontrolowania poprawnej intonacji
- Umiejętność zdyscyplinowania rytmicznego i artykulacyjnego
- Umiejętna reakcja na gesty dyrygenta i realizacja zmian agogicznych i dynamicznych
- Znajomość literatury chóralnej zróżnicowanej stylistycznie, umiejętność określenia gatunków i epok poznanych dzieł

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący: doskonale opanowanie tekstu muzycznego, nienaganna dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), wysoki poziom kultury scenicznej oraz bezbłędna realizacja zaleceń dyrygenta, szeroka wiedza teoretyczna związana z pracą w chórze, duża aktywność artystyczna w zakresie śpiewu zespołowego poza szkołą;

Bardzo dobry: bardzo dobre opanowanie tekstu muzycznego, wysoka dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), dbałość o kulturę sceniczną i poprawna realizacja zaleceń dyrygenta, teoretyczna świadomość zagadnień z pracą w chórze, aktywność artystyczna;

Dobry: dobre opanowanie tekstu muzycznego zawierające nieliczne błędy, poprawna dyscyplina pracy oraz chęci jej udoskonalania, systematyczność, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), poprawna kultura sceniczna, realizacja dużej części zaleceń dyrygenta, wystarczająca aktywność artystyczna;

Dostateczny: poprawne opanowanie tekstu muzycznego pozbawione poważnych błędów, poprawna dyscyplina pracy, uczestnictwo w większości prób i koncertów, poprawna kultura sceniczna, realizacja najważniejszych zaleceń dyrygenta;

Dopuszczający: niepoprawne opanowanie tekstu muzycznego wpływające na obniżenie poziomu artystycznego całego chóru, niepoprawna dyscyplina pracy i niesystematyczność, duża absencja na próbach i koncertach, brak kultury scenicznej, słabe zaangażowanie;

Niedostateczny: nieopanowanie tekstu muzycznego, brak dyscypliny pracy, duża absencja na próbach i koncertach, brak zaangażowania, naganne zachowanie, brak realizacji zaleceń dyrygenta.

**Chór OSM I st.
ZSM nr 1 w Rzeszowie**

Wymagania edukacyjne z przedmiotu chór:

- Opanowanie poprawnej emisji głosu
- Pogłębienie umiejętności wykonawczych poprzez zbiorowe muzykowanie
- Umiejętność współpracy z innymi muzykami chóru
- Umiejętność kontrolowania poprawnej intonacji
- Umiejętność zdyscyplinowania rytmicznego i artykulacyjnego
- Umiejętna reakcja na gesty dyrygenta i realizacja zmian agogicznych i dynamicznych
- Znajomość literatury chóralnej zróżnicowanej stylistycznie, umiejętność określenia gatunków i epok poznanych dzieł

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący: doskonale opanowanie tekstu muzycznego, nienaganna dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), wysoki poziom kultury scenicznej oraz bezbłędna realizacja zaleceń dyrygenta, szeroka wiedza teoretyczna związana z pracą w chórze, duża aktywność artystyczna w zakresie śpiewu zespołowego poza szkołą;

Bardzo dobry: bardzo dobre opanowanie tekstu muzycznego, wysoka dyscyplina pracy, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), dbałość o kulturę sceniczną i poprawna realizacja zaleceń dyrygenta, teoretyczna świadomość zagadnień z pracą w chórze, aktywność artystyczna;

Dobry: dobre opanowanie tekstu muzycznego zawierające nieliczne błędy, poprawna dyscyplina pracy oraz chęci jej udoskonalania, systematyczność, regularne uczestnictwo w próbach i koncertach (100% frekwencja z wyjątkiem choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim), poprawna kultura sceniczna, realizacja dużej części zaleceń dyrygenta, wystarczająca aktywność artystyczna;

Dostateczny: poprawne opanowanie tekstu muzycznego pozbawione poważnych błędów, poprawna dyscyplina pracy, uczestnictwo w większości prób i koncertów, poprawna kultura sceniczna, realizacja najważniejszych zaleceń dyrygenta;

Dopuszczający: niepoprawne opanowanie tekstu muzycznego wpływające na obniżenie poziomu artystycznego całego chóru, niepoprawna dyscyplina pracy i niesystematyczność, duża absencja na próbach i koncertach, brak kultury scenicznej, słabe zaangażowanie;

Niedostateczny: nieopanowanie tekstu muzycznego, brak dyscypliny pracy, duża absencja na próbach i koncertach, brak zaangażowania, naganne zachowanie, brak realizacji zaleceń dyrygenta.

FOLKLOR

klasa 8 OSM I st. oraz II PSM II st. - specjalność: instrumentalistyka i rytmika

Wymagania edukacyjne:

- ✓ uczeń zna terminologię związaną z folklorem, cechy folkloru
- ✓ uczeń zna główne regiony geograficzno- kulturowe Polski
- ✓ uczeń zna historię badań folkloru
- ✓ uczeń zna życie i działalność Oskara Kolberga
- ✓ uczeń rozumie związek folkloru z obrzędowością ludową
 - obrzędy rodzinne
 - obrzędy doroczne w ciągu roku kościelnego
 - zwyczaje ludowe związane z różnymi świętami
- ✓ uczeń zna polskie pieśni ludowe
 - podział funkcjonalno- treściowy
 - tonalność
 - cechy metryczno- melodyczne, faktura
- ✓ uczeń zna muzyka instrumentalną
 - instrumenty ludowe
 - kapele ludowe
- ✓ uczeń zna polskie tańce ludowe
 - podział i charakterystyka tańców ludowych
 - tańce narodowe
- ✓ uczeń zna kulturę ludową Ziemi Rzeszowskiej
 - granice i podział regionu, jego kultura materialna i duchowa
 - pieśni i tańce regionalne
 - twórcy ludowi, zespoły
- ✓ uczeń rozumie na czym polega stylizacja folkloru polskiego
 - wykorzystanie elementów folkloru przez kompozytorów polskich
 - muzyka folkowa

Kryteria oceniania:

Ocenie podlega:

- systematyczna praca, staranne prowadzenie zeszytu
- zadania domowe
- sprawdziany klasowe
- umiejętność charakteryzowania słuchanych utworów
- aktywność na lekcji

Celujący: pełne opanowanie omawianych zagadnień, aktywny i kreatywny udział w lekcji, sukcesy na konkursach przedmiotowych, czynny udział w zespołach popularyzujących muzykę ludową.

Bardzo dobry: pełne opanowanie omawianych zagadnień, aktywny udział w lekcji, systematyczna praca, znajomość kultury muzycznej regionu, znajomość kilku pieśni ludowych.

Dobry: dobra znajomość większości omawianych zagadnień, aktywny udział w lekcji, zainteresowanie kulturą muzyczną regionu.

Dostateczny: powierzchowna znajomość omawianych zagadnień, zainteresowanie kulturą ludową regionu.

Dopuszczający: niewielka znajomość omawianych zagadnień, brak zainteresowania kulturą lokalną.

Niedostateczny: nieopanowanie wymaganych wiadomości, brak zainteresowania omawianymi zagadnieniami, brak odpowiedzi.

Aktywność na lekcji: +; nieuwaga, brak odpowiedzi na bieżące pytania: -

+++++ ocena: bardzo dobry; - - - ocena niedostateczny

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny proponowanej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną, jeżeli są spełnione kryteria:

- uczeń opanował materiał nauczania w zakresie treści programowych realizowanych w trakcie całego semestru lub roku szkolnego w stopniu wyrażonym w procentach określonych w Statucie Szkoły

Formy muzyczne - klasa V OSM i PSM II st. oraz klasa III PSM wokalistyka

Wiedza i umiejętności:

- Uczeń zna pojęcia i podstawowe terminy z zakresu wiedzy o formach muzycznych;
- Uczeń potrafi wymienić elementy dzieła muzycznego, określić ich rodzaje oraz znaczenie dla kształtowania formy utworu muzycznego;
- Uczeń zna zasady kształtowania faktury polifonicznej i homofonicznej;
- Uczeń zna zasady zdaniowo-okresowej i ewolucyjnej budowy utworu muzycznego;
- Uczeń zna genezę i rozwój historyczny form i gatunków omawianych podczas pierwszego roku nauczania przedmiotu;
- Uczeń potrafi dokonać analizy formy jedno-, dwu- i trzyczęściowej (w tym stylizowanych tańców), wariacji, rondo obecnych w muzyce instrumentalnej i wokalnie – instrumentalnej.

Formy muzyczne - klasa VI OSM i PSM II stopnia oraz klasa IV PSM wokalistyka

Wiedza i umiejętności:

- Uczeń potrafi zastosować wiedzę i umiejętności zdobyte w I roku nauczania przedmiotu;
- Uczeń zna zasady konstrukcji formy sonatowej oraz potrafi dokonać analizy utworu opartego na takiej formie;
- Uczeń zna zasady budowy suity barokowej, potrafi scharakteryzować poszczególne części cyklu i dokonać analizy takiej kompozycji;
- Uczeń zna zasadę konstrukcji cyklu sonatowego, potrafi go rozpoznać w sonatach, symfoniach, koncertach i utworach kameralnych i dokonać analizy jego poszczególnych części;
- Uczeń zna zasady konstrukcji wielkich form wokalnie – instrumentalnych, potrafi wymienić i omówić ich elementy;
- Uczeń zna konstrukcję fugi i potrafi ją zanalizować pisemnie oraz ustnie;

Kryteria oceniania

Formy sprawdzania wiadomości:

- odpowiedź ustna,
- pisemne wypracowanie klasowe,
- pisemne wypracowanie domowe;

Celujący: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny, bogate słownictwo, poprawność stylistyczna; dokładne argumentowanie stawianych tez w analizie.

Bardzo dobry: pełne zrozumienie tematu, trafny i wyczerpujący komentarz, tekst spójny, bogate słownictwo, poprawność stylistyczna i gramatyczna;

Dobry: poprawne zrozumienie tematu, drobne usterki merytoryczne i stylistyczne;

Dostateczny: powierzchowna realizacja tematu, niewielkie błędy rzeczowe, brak spójności tekstu, błędy stylistyczne;

Dopuszczający: temat nie w pełni wyczerpany, błędy rzeczowe i stylistyczne, wypowiedź chaotyczna, ubogie słownictwo;

Niedostateczny: całkowite niezrozumienie tematu lub brak odpowiedzi.

W ciągu jednego semestru uczeń może zgłosić na początku lekcji dwa razy nieprzygotowanie.

Uczeń ma możliwość podniesienia oceny wystawionej przez nauczyciela przed konferencją klasyfikacyjną. Aby podnieść ocenę o stopień muszą zostać spełnione następujące kryteria:

- jest zobligowany do opanowania materiału wyznaczonego przez nauczyciela z zakresu treści nauczania obowiązujących w danym roku szkolnym.